

D E C I Z I E

09 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Valentina Clevadi

Judecătorii: Galina Stratulat și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de compania pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Roșca Inga în interesele Svetlanei Bajenova împotriva companiei pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni cu privire la rezolvirea contractului, încasarea sumei, dobânzii de întârziere, penalității, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015, prin care s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat fiind restituită cererea de apel depusă de compania pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni

c o n s t a t ă

Prin mandatul nr. 0226721 din 29 noiembrie 2012 avocatul Roșca Inga a fost împuternicită de Bajenova Svetlana să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, să atace hotărârea judecătorească, etc (f.d. 24).

La 08 noiembrie 2013 avocatul Roșca Inga a depus în interesele Svetlanei Bajenova cerere de chemare în judecată împotriva companiei pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni cu privire la rezolvirea contractului, încasarea sumei și dobânzii de întârziere (f.d. 2-4).

În motivarea acțiunii avocatul Roșca Inga a invocat că la 01 august 2007 Bajenova Svetlana a încheiat cu compania pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni contract de investiții, prin care ultima s-a obligat să transmită în proprietate primei apartamentul nr. 51 cu suprafața totală de 94,5 m.p. amplasat la etajul 11 casa II din complexul locativ “Buna Vestire” situat în mun. Chișinău, str. Petru Rareș 55/2 cod cadastral nr. 0100417.191.14.051.

Bajenova Svetlana conform contractului s-a obligat să achite companiei pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni suma de 54907 Euro conform graficului stabilit în pct. 4.4.

La 06 august 2007 Bajenova Svetlana a transferat în contul companiei pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni suma de 27464 Euro, la 21 noiembrie 2007 suma de 8250 Euro, la 11 martie 2008 suma de 8250 Euro, iar la 02 iulie 2008 suma de 5490 Euro.

Bajenova Svetlana a achitat în total companiei pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni suma de 49466 Euro.

A mai indicat că ultima rată în sumă de 5490 Euro urma a fi achitată de către Bajenova Svetlana după predarea bunului imobil de către compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni.

Compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni s-a obligat să dea în exploatare bunul imobil pînă la 20 octombrie 2008.

Potrivit pct. 5.3 din contract, beneficiarul este în drept să solicite rezolvirea contractului, iar antreprenorul este obligat să restituie suma primită în cazul în care va fi încălcat termenul de exploatare a obiectului contractului cu cel puțin 6 luni.

La 22 ianuarie 2013 compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni a recepționat somația nr. 2220-68/12 din 25 decembrie 2012, prin care Bajenova Svetlana a informat despre rezolvirea contractului nr. 021151 din 01 august 2007 și necesitatea restituirii sumei achitate.

Cere avocatul Roșca Inga rezolvirea contractului nr. 021151 din 01 august 2007, încasarea de la compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni în beneficiul Svetlanei Bajenova suma de 49466 Euro și dobînda de întîrziere în sumă de 3283,05 Euro, iar în total suma de 54188,98 Euro.

Prin mandatul nr. 014335 din 03 februarie 2014 avocatul stagiar Roșca Victoria a fost împuternicită de Bajenova Svetlana să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, să majoreze sau reducă cuantumul pretențiilor, să atace hotărîrea judecătorească, etc (f.d. 32).

La 12 mai 2014 avocatul stagiar Roșca Victoria a depus în interesele Svetlanei Bajenova cerere de majorare a pretențiilor împotriva companiei pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni solicitînd rezolvirea contractului nr. 021151 din 01 august 2007, încasarea de la compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni în beneficiul Svetlanei Bajenova datoria în sumă de 49466 Euro, dobînda de întîrziere în sumă de 5631,67 Euro, penalități în mărime de 885441,40 Euro și prejudiciul moral în sumă de 990 Euro, iar în total suma de 941529,07 Euro (f.d. 36-40).

În ședința de judecată a primei instanțe din 29 mai 2014 avocatul stagiar Roșca Victoria a solicitat suplimentar încasarea de la compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni în beneficiul Svetlanei Bajenova cheltuielile de judecată (f.d. 66).

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 iunie 2014 s-a admis parțial acțiunea Svetlanei Bajenova.

S-a rezolvit contractul nr. 021151 din 01 august 2007 încheiat între Bajenova Svetlana și compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni.

S-a încasat de la compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni în beneficiul Svetlanei Bajenova datoria în sumă de 49466 Euro, dobînda de întîrziere în sumă de 5631,67 Euro, cheltuielile de judecată în sumă de 29000 lei.

În rest s-au respins pretențiile Svetlanei Bajenova (f.d. 67, 87-92).

La 24 iulie 2014 compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 iunie 2014 și fără plata taxei de stat solicitînd repunerea apelului în termen (f.d. 71).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 30 septembrie 2014 a admis cererea companiei pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni și a repus în termen de contestare apelul declarat (f.d. 83-85).

La 03 martie 2015 compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni a prezentat apelul motivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 iunie 2014 (f.d. 102-103, 105).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 02 februarie 2015 nu a dat curs cererii de apel și a acordat companiei pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni termen pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat în mărime de 19750 lei pînă la 31 martie 2015 ora. 14.30 (f.d. 106-107).

În ședința de judecată din 31 martie 2015 reprezentantul companiei pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni a depus cerere în care a solicitat amînarea ședinței de judecată cu acordarea unui termen suplimentar pentru lichidarea neajunsurilor invocînd imposibilitatea achitării taxei de stat în termenul acordat și instanța de apel a admis demersul (f.d. 110, 117).

În ședința de judecată a instanței de apel din 09 iunie 2015 reprezentantul companiei a depus cerere solicitînd acordarea unui termen suplimentar pînă la 30 iunie 2015 pentru înlăturarea neajunsurilor și achitarea taxei de stat pentru examinarea apelului (f.d.124, 129).

La 30 iunie 2015 în ședința de judecată a instanței de apel contabilul șef al companiei pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni a prezentat demers de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului (f.d. 133, 136).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 30 iunie 2015 a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului restituind companiei pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni cererea de apel pe motivul neexecutării în termen a indicațiilor instanței de judecată (f.d. 138-141).

La 10 iulie 2015 compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015 de respingere a demersului de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului și de restituire a cererii de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii contestate și restituirea pricinii la reexaminare în instanța de apel (f.d. 143).

În motivarea recursului compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni a invocat că din cauza sechestrului aplicat de către executorul judecătoresc la conturile bancare s-a aflat în imposibilitate să achite taxa de stat pentru examinarea cererii de apel solicitînd scutirea de la plata acesteia.

Consideră că astfel i se limitează accesul liber la justiție.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, recursul declarat de către compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015 la 10 iulie 2015 este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015 din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele pricinii rezultă că la 08 noiembrie 2013 avocatul Roșca Inga a depus în interesele Svetlanei Bajenova cerere de chemare în judecată împotriva companiei pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni cu privire la rezolvirea contractului, încasarea sumei și dobânzii de întârziere (f.d. 2-4).

La 12 mai 2014 avocatul stagiar Roșca Victoria a depus în interesele Svetlanei Bajenova cerere de majorare a pretențiilor împotriva companiei pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni solicitând rezolvirea contractului nr. 021151 din 01 august 2007, încasarea de la compania pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni în beneficiul Svetlanei Bajenova datoria în sumă de 49466 Euro, dobânda de întârziere în sumă de 5631,67 Euro, penalități în mărime de 885441,40 Euro și prejudiciul moral în sumă de 990 Euro, iar în total suma de 941529,07 Euro (f.d. 36-40).

În ședința de judecată a primei instanțe din 29 mai 2014 avocatul stagiar Roșca Victoria a solicitat suplimentar încasarea de la compania pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni în beneficiul Svetlanei Bajenova cheltuielile de judecată (f.d. 66).

Prin hotărîrea Judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 05 iunie 2014 s-a admis parțial acțiunea Svetlanei Bajenova (f.d. 67, 87-92).

La 24 iulie 2014 compania pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 05 iunie 2014 și fără plata taxei de stat solicitând repunerea în termen (f.d. 71).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 30 septembrie 2014 a admis cererea companiei pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni și a repus în termen de contestare apelul declarat (f.d. 83-85).

La 03 martie 2015 compania pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni a prezentat apelul motivat împotriva hotărîrii Judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 05 iunie 2014 (f.d. 102-103).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 02 februarie 2015 nu a dat curs cererii de apel și a acordat companiei pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni termen pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat în mărime de 19750 lei pînă la 31 martie 2015 ora. 14.30 (f.d. 106-107).

În ședința de judecată din 31 martie 2015 reprezentantul companiei pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni a depus cerere în care a solicitat amînarea ședinței de judecată cu acordarea unui termen suplimentar pentru lichidarea neajunsurilor invocînd imposibilitatea achitării taxei de stat în termenul acordat (f.d. 110).

Instanța de apel a admis demersul reprezentantului companiei pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni și a acordat termen suplimentar pentru lichidarea neajunsurilor pentru achitarea taxei de stat pînă la 09 iunie 2015 (f.d. 117).

În ședința de judecată a instanței de apel din 09 iunie 2015 reprezentantul companiei a depus cerere solicitînd acordarea unui termen suplimentar pînă la 30 iunie 2015 pentru înlăturarea neajunsurilor și achitarea taxei de stat pentru examinarea apelului (f.d.124).

Instanța de apel a admis demersul reprezentantului companiei pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni și a acordat termen suplimentar pentru lichidarea neajunsurilor pentru achitarea taxei de stat pînă la 30 iunie 2015 (f.d. 125).

La 30 iunie 2015 în ședința de judecată a instanței de apel contabilul șef al companiei pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni a prezentat demers prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului (f.d. 133, 136).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 30 iunie 2015 a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului restituind companiei pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni cererea de apel pe motivul neexecutării în termen a indicațiilor instanței de judecată (f.d. 138-141).

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a aplicat și interpretat corect normele de drept material și procedural.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 368 alin. (3) Codul de procedură civilă, încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată cu recurs.

Compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2015 de a nu se da curs cererii de apel cu recurs nu a atacat.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni nu a îndeplinit în termenul acordat indicațiile instanței de apel și nu a prezentat dovada plății taxei de stat.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău corect a restituit companiei pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni cererea de apel pe motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

Argumentele invocate de compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni că instanța de apel nu a ținut cont de starea financiară și imposibilitatea de a achita taxa de stat nu pot fi reținute.

Or, încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2015 cu recurs nu a fost atacată, iar în ședințele de judecată din 31 martie 2015 și 09 iunie 2015 compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni a solicitat acordarea termenelor suplimentare pînă la 09 iunie 2015 și 30 iunie 2015 pentru înlăturarea neajunsurilor și achitarea taxei de stat pentru examinarea apelului (f.d. 110, 117, 124, 129).

În conformitate cu art. 115 Codul de procedură civilă, la cererea participanților la proces, instanța judecătorească (judecătorul) poate prelungi termenul de procedură.

Conform acestei norme legale, instanța de apel a admis demersurile companiei pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni și a amînat examinarea pricinii pentru 09 iunie 2015 și ulterior pentru 30 iunie 2015 acordînd apelantei termene suplimentare pentru achitarea taxei de stat, însă aceasta nu a achitat taxa de stat impusă pentru examinarea cererii de apel.

În cererea depusă compania pe acțiuni "Scana" societate pe acțiuni a solicitat acordarea unui termen suplimentar pînă la 30 iunie 2015 pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel invocînd imposibilitatea la moment de a efectua

transferuri bănești fiind în așteptarea acceptului băncii comerciale “Eximbank Gruppo Veneto Banca” societate pe acțiuni de acordare a creditului (f.d. 129).

Prin adresa din 13 mai 2015 banca comercială “Eximbank Gruppo Veneto Banca” societate pe acțiuni a comunicat că se examinează posibilitatea finanțării adiționale a companiei pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni și că pentru aplanarea situației se permite de a direcționa mijloacele bănești încasate din realizarea apartamentelor pentru achitarea datoriilor restante în baza documentelor executorii înaintate spre executare (f.d. 130).

Dat fiind că în termenele acordate compania pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni nu a executat indicațiile instanței de apel și nu a achitat taxa de stat pentru depunerea cererii de apel, Curtea de Apel Chișinău corect a respins demersul de scutire de la plata taxei de stat pentru judecarea apelului și legal a restituit companiei pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni cererea de apel pe motivul neexecutării în termen a indicațiilor instanței de judecată (f.d. 138-141).

Or, art. 10 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă prevede că sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Sancțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015 contestată cu recurs este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Articolul 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 192 Codul de procedură civilă stabilesc obligativitatea instanțelor de judecată de a respecta termenul rezonabil de judecare a pricinilor.

Compania pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni a depus apelul netimbrat la 24 iulie 2014 și pe parcursul a 11 luni a cerut amînarea achitării taxei de stat, instanța de apel admițîndu-i demersurile formulate în acest sens.

Scutirea de la plata taxei de stat a fost solicitată de compania pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni numai peste 11 luni de la data înregistrării apelului, urmărindu-se în așa fel tergiversarea procesului.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că compania pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni nu a contestat în modul stabilit încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2015, prin care i s-a acordat termen pentru înlăturarea

neajunsurilor și nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel în termenul și termenele suplimentare acordate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de compania pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Roșca Inga în interesele Svetlanei Bajenova împotriva companiei pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni cu privire la rezolvirea contractului, încasarea sumei, dobânzii de întârziere, penalității, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, prin care s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat și i s-a restituit cererea de apel depusă de compania pe acțiuni “Scana” societate pe acțiuni.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
Judecătorul:

Valentina Clevadi

Judecătorii:

Galina Stratulat

Sveatoslav Moldovan